

Státní podpora car-sharingu

Tento přehled přináší příklady z různých evropských zemí představující způsoby, jak může rozvoj car-sharingu podporovat stát, nebo státem vytvořené programy podpory či osvětová opatření. V těchto oblastech je možné využít velké množství opatření. Slovo „stát“ v tomto kontextu se vztahuje jak k úrovni vládní a tedy i národním politikám dopravy a životního prostředí, tak i v některých jednotlivých státech k federálním státům, zemím nebo regionům.

Dokument nezahrnuje detailní informace o právních úpravách v některých Evropských zemích, které umožňují zřídit parkovací stanoviště ve veřejném uličním prostoru. Toto téma přibližuje další materiál (viz informační list 6). Rovněž se zde nezabýváme financováním car-sharingu na evropské úrovni prostřednictvím programů EU. Samotné vytvoření přehledu umožnila podpora EU poskytnutá projektu „momo Car-Sharing“.

Ambiciózní podpora programů v Itálii

V Evropě největší státní podporu car-sharingu poskytuje Itálie. Vzhledem k přetrvávajícím problémům životního prostředí ve velkých italských městech byly již v roce 1998 schváleny státní programy podpory pro rozvoj environmentálně šetrných druhů dopravy, jež zahrnují rovněž car-sharing. Za program – a tudíž i za státní podporu car-sharingu – je zodpovědné italské Ministerstvo životního prostředí.

Prvním konkrétním úspěchem bylo zřízení národního koordinačního centra Iniziativa Car Sharing (ICS). Cílem ICS bylo jednak napomáhat rozvoji a budování car-sharingových služeb v italských městech, jednak zajistit využívání společných technologických systémů a nabídek služeb, jež byly zpřístupněny v celém státě a umožňují tak interoperabilitu, tedy propojení a spolupráci jednotlivých car-sharingových služeb v různých městech a regionech.

V počáteční fázi každé car-sharingové služby – obvykle organizované obcemi (místní veřejnou správou) a někdy i ve spolupráci s provozovatelem místní veřejné dopravy – ICS převzalo až 50 % investičních nákladů. Dosud na rozvoj car-sharingu vynaložilo italské ministerstvo životního prostředí celkovou částku přibližně 9 mil. €.

Tato státní podpora rozvoje car-sharingu v Itálii znamená, že:

- Úzká formální podpora car-sharingu je zajišťována prostřednictvím veřejné správy a provincií (okresů).
- Je zajištěna integrace car-sharingu do systému veřejné dopravy.
- Všechny služby car-sharingu podporované koordinačním centrem ICS využívají stejné technologie.
- V celém státě je car-sharing politicky podporován jako prostředek snižování ekologických dopadů dopravy ve městech.

Obr. 1: Car-sharing v Janově (Zdroj: Car Sharing Spa v Janově)

Belgická podpora car-sharingu prostřednictvím regionů

Rozvoj car-sharingu v Belgii podporovala veřejná správa na úrovni provincií (okresů). První car-sharingový program v Belgii začal v regionu Valonska jako součást projektu EU Moses a vycházel z přípravných prací, které v předchozích letech již vykonala nezisková organizace Taxistop. Na politické úrovni se podařilo získat významnou podporu správy regionu Valonska a to bylo při budování car-sharingu rozhodující. Díky tomu se také car-sharing rozvinul nejprve v Namuru a v dalších městech Valonska. Původní hledání politické podpory v hlavním městě Belgie Bruselu bylo nejprve neúspěšné, ale úspěšný příklad Valonska brzy přesvědčil i bruselskou aglomeraci, které poté také začala car-sharing podporovat.

Pokud jdou do šrotu vozidla s emisními úrovněmi Euro 0, Euro 1 nebo Euro 2, je možné využít bonus pro účast v systému car-sharingu: Vlastník starého auta dostane zdarma možnost členství v car-sharingu po dobu prvního roku a v druhém roce platí jen polovinu ročního příspěvku. Zároveň získává od státu kredit ve výši 800 €, který může využít na své cesty s využitím car-sharingového vozidla.

Ministerstvo životního prostředí kromě toho podpořilo pilotní projekt zavedení klimaticky příznivějších hybridních vozidel do služeb car-sharingu, jehož služby využívají zaměstnanci Generálního ředitelství ochrany přírody v Římě při svých služebních cestách.

Podobný program výměny starých vozidel jako v Itálii – i když bez státní podpory – uskutečnila švýcarská car-sharingová společnost Mobility ve Švýcarsku v říjnu a listopadu 2006. Tam mohli zájemci vyměnit své staré soukromé auto jako protihodnotu za kombinované předplatné na car-sharing a roční jízdné v prostředcích veřejné dopravy curyšského regionu. Pokud hodnota vozu podle posudku neutrální strany přesahovala výši ročního kombinovaného předplatného, byl rozdíl vyplacen v hotovosti nebo použit jako kredit pro jízdy s vozidlem car-sharingu.

Obr. 2: V říjnu 2006 uskutečnila švýcarská firma Mobility veřejnou akci výměny automobilů. Zdroj: PHOTO-PRESS/Mobility CarSharing, Švýcarsko

Italský program šrotovného prospívá car-sharingu

V některých evropských zemích jsou vypláceny bonusy těm, kteří se rozhodnou dát sešrotovat svůj starý vůz a koupit si nový. Toto opatření – šrotovné – má posílit propadající se ekonomiku a znamená zejména podporu automobilovému průmyslu. Na rozdíl od obvyklé podoby tohoto opatření, jež až tak nebere ohled na možnost příznivě ovlivnit životní prostředí, vydala se italská vláda jinou cestou: Ve spolupráci s koordinačním centrem car-sharingu ICS vytvořila systém podporující ty, kteří se rozhodli zbavit se starého automobilu a přejít na car-sharing.

Švýcarský klimatický haléř přispívá také car-sharingu

Švýcarská Spolková rada se v březnu 2005 rozhodla zavést vybírání „klimatického haléře“ – tedy poplatku za každý litr importované pohonné hmoty (nafta nebo benzín). Cílem bylo přispět (byť jen nepatrně) ke snižování emisí CO₂, které v dopravě vznikají. Nápad „klimatického haléře“ vzešel od švýcarské hospodářské obce, která navrhla dobrovolné příspěvky, jež by mohly zabránit zavedení daleko přísnější uhlíkové daně.

Výběr klimatického haléře spravuje švýcarská nadace Klimarappen, která z něj financuje projekty zaměřené na ochranu klimatu. Část z nich musí být realizována na území Švýcarska. Na začátku roku 2007 zahájila car-sharingová společnost Mobility s touto nadací projekt, jehož cílem bylo získat dalších 50 000 zákazníků a ušetřit tak přibližně 30 000 tun emisí CO₂. Toho se mělo dosáhnout zvýšením marketingových aktivit zaměřených na soukromé zákazníky a posílením poradenského týmu v oblasti podnikového car-sharingu. S pomocí finanční podpory Nadace

Obr. 3. Ukázka z televizního spotu „Nejlepší auto na světě“ od švýcarské car-sharingové firmy Mobility. Kampaň byla podpořena z prostředků nadace Klimarappen (klimatický haléř). Zdroj: Družstvo Mobility CarSharing

Klimarappen/ Climate Cent Foundation vznikla celá série úspěšných televizních spotů, inzerujících „nejlepší auto na světě“.

Státem podporované osvětové kampaně

Poskytovatelé car-sharingových služeb obvykle nemají příliš peněz na reklamu. Proto je státem podporovaná informační kampaň nanejvýš žádoucí. V první řadě se služba car-sharingu stává známým pojmem v celé zemi a dostane se i k lidem, k nimž by se nedostala v rámci možností, které firmy samy mají. Na druhé straně kampaň podporovaná ministerstvem připadá obyvatelům důvěryhodnější a vnímají ji jako více seriózní.

Německá země Šlesvicko-Holštýnsko přislíbila na konci roku 2008 celkem 34 000 € na propagační kampaň, již charakterizuje slogan „1000 krát víc sdílení vozidel“. Pokud kampaň cíle vyjádřeného v tomto hesle dosáhne, znamenalo by to v této poměrně malé zemi nárůst car-sharingu téměř o dvě třetiny. Veřejné zahájení této kampaně proběhlo v dubnu 2009 při otevření nového car-sharingového stanoviště za přítomnosti ministra životního prostředí (viz obr. 4). Ústřední součástí kampaně je plakátová akce, při níž budou v prostředcích veřejné dopravy vyvěšeny plakáty se třemi vtipnými motivy.

Obr. 4: Ministr životního prostředí německého státu Šlesvicko-Holštýnsko Dr. von Boetticher zahajuje informační kampaň o car-sharingu, jež jeho ministerstvo podporuje. Text na plakátu říká: „Mám 70 vozů.“ Zdroj: Ministerstvo zemědělství, životního prostředí a venkovských oblastí Šlesvicka-Holštýnska

Další informace:

O koordinačním car-sharingovém centru v Itálii Iniziativa Car Sharing: <http://icscarsharing.it> (italsky)

O podpoře italské vlády poskytované car-sharingu: http://www.trail.liguria.it/Mobil_passeggeri/Car-Sharing.htm (italsky)

Venditti, Antonio: Il ruolo del Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare nello sviluppo dei servizi di Car-Sharing sul territorio nazionale. Presentace na 4. Fóru car-sharingu dne 7. 4. 2009 v Římě (italsky)

Mobility Cooperative, Švýcarsko pro kampaň „Das beste Auto der Welt“ („nejlepší auto na světě“): <http://www.das-beste-auto-der-welt.ch> (německy a francouzsky s televizními spoty ve švýcarské němčině)

Autor

Willi Loose
Bundesverband CarSharing e.V.
Hausmannstr. 9-10
30159 Hannover

willi.loose@carsharing.de
www.carsharing.de

Koordinace projektu momo

Der Senator für Umwelt,
Bau, Verkehr und Europa Freie
Hansestadt
Bremen

Freie Hansestadt Bremen Der Senator für Umwelt, Bau, Verkehr und Europa

Michael Glotz-Richter & Michael Frömming
Ansgaritorstr. 2
28195 Bremen
Tel.: +49 (0) 421 361 174 85,
Fax: +49 (0) 421 496 174 85
momo@umwelt.bremen.de
www.momo-cs.eu

Belgie

 Bond Beter Leefmilieu
www.bondbeterleefmilieu.be

 Taxistop
www.taxistop.be

 **International Association
for Public Transport**
www.uitp.org

Řecko

 Center for Renewable Energy Sources
www.cres.gr

Česká republika

 Ústav pro ekopolitiku, o. p. s
<http://ekopolitika.cz>

Irsko

 Mendes GoCar Ltd. & GoCar CarSharing
www.mendes.ie, www.gocar.ie

Finsko

 Motiva
www.motiva.fi

Itálie

 **Italian Ministry of Environment,
Land and Sea (IME)**
www.minambiente.it

 **Italian Board for New Technologies
Energy and Environment (ENEA)**
www.enea.it

Německo

Der Senator für Umwelt,
Bau, Verkehr und Europa Freie
Hansestadt
Bremen

**Der Senator für Umwelt,
Bau, Verkehr und Europa**
<http://bauumwelt.bremen.de>

 **Cambio Mobilitäts-
service GmbH**
www.cambio-carsharing.de

 Bundesverband CarSharing e.V.
www.carsharing.de

Španělsko

 **FUNDACIO
MOBILITAT Foundation Sustainable
and Safety Mobility**
www.fundacionmobilitatsostenible.org

Prohlášení IEE:

Za obsah tohoto přehledu odpovídá jeho autor. Nemusí proto vyjadřovat názory Evropských Společenství. Evropská Komise nenesे žádnou odpovědnost za použití informací, které jsou zde obsaženy.

Podpořeno z programu:

Intelligent Energy Europe